

Парламентське дослідження щодо функціонування молодіжних парламентів в іноземних державах*

***Анотація.** Дослідження присвячене аналізу існуючих механізмів правового регулювання молодіжного парламенту. Узагальнено закордонний досвід щодо правового статусу молодіжного парламенту при національному законодавчому органі, його структури, завдань, джерел фінансування його діяльності. Проаналізовано правові наслідки рішень, прийнятих молодіжним парламентом, а також форми його залучення до розробки законопроектів національним парламентом.*

***Ключові слова:** молодіжний парламент, механізми правового регулювання молодіжного парламенту, статус, структура, завдання, форми діяльності та джерела фінансування молодіжного парламенту.*

Вступ. Додатково до Аналітичної записки з питань порівняльного законодавства щодо функціонування молодіжних парламентів у державах-членах Європейського Союзу, підготовленої Дослідницькою службою, було відправлено запит до Європейського центру парламентських досліджень та документації (ЕСPRD) з такими питаннями:

1) чи існує у вашій державі молодіжний представницький орган (молодіжний парламент) при національному парламенті? Якщо так, вкажіть правові засади його створення та функціонування;

2) який правовий статус молодіжного парламенту при національному законодавчому органі, його структура, завдання та форми діяльності;

3) які правові наслідки рішень, прийнятих молодіжним парламентом (їх характер та вплив на діяльність національного парламенту);

4) чи залучаються члени молодіжного парламенту до розробки законопроектів? Якщо так, то в яких формах;

5) які джерела фінансування діяльності молодіжного парламенту.

Відповіді на поставлені у запиті № 5874 питання **надіслали 33 держави.**

Основна частина.

I. Держави, в яких існує молодіжний представницький орган (молодіжний парламент) при національному парламенті.

Серед держав, що були проаналізовані, ствердно відповіли про наявність молодіжного представницького органу при національному парламенті: Велика Британія, Кіпр, Латвія, Люксембург, Португалія, Фінляндія та Швейцарія.

Велика Британія. Молодіжний парламент (UKYP) є незалежною від Парламенту Великої Британії інституцією, хоча й проводить щорічні засідання в Палаті громад.

Вибори до Молодіжного парламенту відбуваються кожні два роки. Термін повноважень Молодіжного парламенту Великої Британії починається 1 квітня і закінчується 31 березня.

Молодіжний парламент гарантує, що молоді люди Сполученого Королівства матимуть право голосу з будь-якого питання, яке їх стосується, як це передбачено статтею 12 Конвенції ООН про права дитини.

Члени Молодіжного парламенту не беруть участі в розробці законопроектів, що розглядаються Парламентом Великої Британії. Проте вони

можуть брати участь, індивідуально або колективно, у будь-якій роботі щодо залучення громадськості до законопроектів, яку проводить Парламент Великої Британії.

Із травня 2024 року Молодіжним парламентом Великої Британії керує Національна молодіжна агенція (NYA)¹. Для фінансування Молодіжного парламенту Національна молодіжна агенція отримує грант від Уряду (Департаменту культури, ЗМІ та спорту).

Порядок роботи Молодіжного парламенту Великої Британії визначається керівною групою Молодіжного парламенту. Керівна група відповідає за підготовку Правил роботи Молодіжного парламенту Великої Британії (PDF)².

Кіпр. У Республіці Кіпр існує освітня ініціатива «Молодіжний парламент». Протягом останніх років організацією діяльності Молодіжного парламенту займається неурядова неприбуткова організація «Молодіжна рада Кіпру» у співпраці з «Cyprus Youth Diploma CY».

Молодіжний парламент Республіки Кіпр не має юридичного статусу. Він збирається раз на рік під егідою Голови Палати представників Республіки Кіпр у пленарній залі парламенту, імітуючи засідання комітетів та пленарні засідання Палати представників Республіки Кіпр. Парламент Кіпру пропонує свої приміщення для проведення заходів Молодіжного парламенту.

На початку кожного щорічного пленарного засідання Молодіжного парламенту 56 молодих учасників – стільки ж, скільки депутатів-кіпріотів-греків – розподіляються на 5 парламентських комітетів, кожен з яких обговорює тему, пов'язану з потребами та проблемами молодих людей. Наприкінці обговорень готується звіт. Звіт кожного комітету Молодіжного парламенту представляється на пленарному засіданні Молодіжного парламенту. Потім він обговорюється та ставиться на голосування. Якщо звіт підтримується більшістю голосів, він передається Голові Палати представників Республіки Кіпр, а також профільному міністерству та/або державним установам, які представляють молодь з питань, що розглядаються. Відповідний орган має повноваження взяти доповідь до уваги та включити її до обов'язків міністерства. Те саме стосується і профільних парламентських комітетів Палати представників Республіки Кіпр.

Звіти, проголосовані на пленарному засіданні Молодіжного парламенту, не мають жодних зобов'язань, що випливають із них. Однак вони беруться до уваги з консультативною та інформативною метою як Президентом, так і членами Палати представників Республіки Кіпр, а також іншими державними посадовими особами.

Джерелом фінансування щорічної діяльності Молодіжного парламенту є правління зазначених вище громадських молодіжних організацій, а також співфінансування з боку Європейської програми ERASMUS.

Латвія. Молодіжний парламент – це проект Латвійського парламенту, який надає молодим людям можливість представити та захистити свої ідеї, а також дізнатися про повсякденне життя депутатів. Молоді люди подають свої

---

¹ The National Youth Agency is a charity that works in partnership with a wide range of public, private and voluntary sector organisations to support and improve services for young people [Charity Commission, [The National Youth Agency](https://nya.org.uk/contact-us/)]. URL: <https://nya.org.uk/contact-us/>

² [NEW-UK-Youth-Parliament-Rulebook-2023-2025-June-24-compressed.pdf \(nya.org.uk\)](#)

ідеї на вибори, організовують кампанії та збирають голоси на їх підтримку. 100 обраних членів Молодіжного парламенту, чії ідеї набрали найбільшу кількість голосів, збираються в будівлі Сейму на один день, щоб із перших вуст дізнатися про роботу законодавчого органу й підняти актуальні питання з трибуни перед своїми однолітками.

Робота Молодіжного парламенту дуже нагадує роботу Сейму, особливо процес розробки законопроектів у парламентських комітетах та проведення пленарних засідань. Члени Молодіжного парламенту збираються на першу сесію, яка проходить під головуванням спікера парламенту, а четверо молодих людей, чії ідеї набрали найбільшу кількість голосів, займають місця в президії парламенту. Після першого засідання члени Молодіжного парламенту продовжують роботу в комітетах.

У комітетах молодь обговорює подані ідеї та розглядає чотири проекти резолюцій щодо включення підтриманих комітетами ідей до Декларації Молодіжного парламенту. Після роботи в комітетах відбувається друга сесія Молодіжного парламенту, на якій молодь обговорює ідеї, включені до проектів резолюцій комітетів, і на завершення приймається Декларація Молодіжного парламенту. Однак ця Декларація не має жодних юридичних наслідків, а члени Молодіжного парламенту не беруть участі у розробці законопроектів Сейму.

Люксембург. У Люксембурзі Молодіжним парламентом називається Молодіжна асамблея, про яку йдеться у статті 14 зміненого Закону про молодь від 24 квітня 2016 року.

Правовою основою для функціонування Молодіжного парламенту є Регламент, Кодекс етики та Тристороння угода. Остання була укладена між Міністерством Великого Герцогства Люксембург, відповідальним за молодь, Генеральною конференцією молоді Люксембургу (CGJL) та Виконавчим бюро Молодіжного парламенту й одноголосно прийнята ними. Ці три сторони разом утворюють Тристоронню комісію.

Молодіжний парламент існує як політично незалежний орган. Він не пов'язаний із функціонуванням національних та європейських політичних інституцій та партій і діє відповідно до власних правил.

З одного боку, Молодіжний парламент повинен давати можливість молодим людям розвивати такі якості, як вміння слухати, висловлюватися, вести діалог та критично мислити. З іншого боку, він має стати мостом між молодими людьми та світом політики, виступаючи вектором інформації та засобом сприяння участі молодих людей і представлення їхніх інтересів у політиці Люксембургу.

Молодіжний парламент – це платформа, де кожна молода людина у віці від 14 до 24 років, яка проживає в Люксембурзі або відвідує люксембурзьку школу, має можливість обговорювати та дебатовати з іншими молодими людьми на теми, які їх цікавлять і впливають на їхнє повсякденне життя.

Молодіжний парламент має такі органи:

- Пленарна асамблея;
- Виконавче бюро;
- розширена рада;

- постійні (спеціальні) комітети, визначені Внутрішнім регламентом Молодіжного парламенту;
- медійна група.

Спеціальні комітети можуть бути створені відповідно до Внутрішнього регламенту Молодіжного парламенту.

Етап відбору кандидатів на нову сесію Молодіжного парламенту починається після початку навчального року із візитів до різних шкіл для презентації Молодіжного парламенту та ознайомлення учнів з його роботою й культурою проведення дебатів. Цей етап відбору триває протягом усього навчального року, тому приєднатися до Молодіжного парламенту можна протягом поточної сесії.

На інавгураційному пленарному засіданні, яке зазвичай відбувається у жовтні кожного року, члени Молодіжного парламенту знайомляться з робочими комітетами, обговорюють будь-які питання, на яких хочуть зосередитися, а потім готують висновки та резолюції. Кожен член Молодіжного парламенту повинен записатися принаймні до одного з 5 комітетів (закордонних та європейських справ, праці та економіки, освіти, екології та гендерної рівності, інтеграції в суспільство).

Члени Молодіжного парламенту починають працювати над конкретними питаннями у своїх комітетах. Кожен комітет збирається 1–2 рази на місяць (із листопада по травень) для роботи над обраною темою. Для полегшення дискусій у комітетах у розпорядженні Молодіжного парламенту також є онлайн-платформа для комунікації та співпраці. За потреби, у березні може бути організоване проміжне пленарне засідання, на якому молоді люди можуть представити, обговорити та проголосувати за свої ідеї та резолюції.

На заключному пленарному засіданні в травні/червні різні ідеї та резолюції приймаються членами Молодіжного парламенту і, таким чином, вважаються офіційними думками Молодіжного парламенту. Ці висновки та резолюції потім надсилаються відповідним політичним та громадським діячам й офіційно представляються на слуханнях у Палаті депутатів. На заключному пленарному засіданні молоді парламентарі також обирають Виконавчу раду, яка складається з президента, віцепрезидента, генерального секретаря та двох членів. Разом вони представляють та керують Молодіжним парламентом протягом наступної сесії.

Рішення та резолюції, прийняті Молодіжним парламентом, представляються один раз на рік у національному парламенті під час публічних слухань. Водночас члени Молодіжного парламенту не залучаються до розробки законопроектів.

Із листопада по лютий члени Молодіжного парламенту також мають можливість взяти участь у навчальних курсах з риторики, переговорів, прийняття рішень та командної роботи, щоб покращити свої навички. Ця освітня пропозиція доповнюється поїздками та вікендами, які організуються для глибшого вивчення різних тем, зміцнення командного духу в Молодіжному парламенті.

Витрати на надання освітньої та політичної підтримки Молодіжному парламенту фінансуються міністерством, відповідальним за роботу з молоддю, а

також зовнішніми фондами, зокрема європейськими, що займаються молодіжними та освітніми програмами.

Португалія. Молодіжний парламент в Португалії є інституційною ініціативою Асамблеї Республіки, затвердженою Постановою Асамблеї Республіки № 42/2006.

Молодіжний парламент має на меті:

- сприяти підвищенню інтересу молодих людей до громадянської та політичної участі;
- підкреслити важливість їхнього внеску у вирішення питань, що впливають на їхнє індивідуальне та колективне сьогодні і майбутнє, шляхом поширення їхніх пропозицій у політичних органах;
- популяризувати значення парламентського представництва та процесу прийняття рішень парламентом як представницьким органом;
- сприяти розвитку навичок аргументації для захисту ідей, заснованих на повазі до таких цінностей, як толерантність і воля більшості.

Текст, підготовлений за результатами дебатів, після зачитування Бюро, затверджується шляхом акламації і стає Рекомендацією Асамблеї Республіки. Потім він передається голові парламентської комісії, до компетенції якої належить питання освіти, та голові Асамблеї Республіки від імені Молодіжного парламенту. Однак члени Молодіжного парламенту не залучаються до розробки законопроектів.

Щодо джерел фінансування діяльності Молодіжного парламенту: логістичні питання, пов'язані з проведенням районних та обласних сесій, беруть на себе організації-партнери. Що стосується роботи Національної сесії Молодіжного парламенту, то Асамблея Республіки бере на себе витрати, пов'язані з транспортом, проживанням та харчуванням членів Молодіжного парламенту.

Фінляндія. У Фінляндії існує молодіжний представницький орган, відомий як Молодіжний парламент Фінляндії (Nuorisoparlamentti). Цей орган слугує платформою для молодих людей, де вони можуть обговорювати та висловлювати свої погляди з різних питань. Таким чином молодь залучається до демократичного процесу прийняття рішень.

Діяльність Молодіжного парламенту не регулюється спеціальним законодавством, а регламентована загальними нормами, пов'язаним з участю молоді та громадянською активністю у Фінляндії. Принципи та операційні аспекти діяльності Молодіжного парламенту визначаються угодами та співпрацею між фінським парламентом та різними молодіжними організаціями.

Молодіжний парламент Фінляндії не має жодного правового статусу при національному законодавчому органі.

У парламентських клубах Молодіжного парламенту учасники дізнаються про суспільство та досліджують, як молоді люди можуть впливати на нього і брати участь у політичному житті держави.

Робота Молодіжного парламенту завершується кожні два роки на пленарному засіданні у фінському парламенті, де 199 молодих делегатів із різних регіонів Фінляндії збираються для обговорення та вироблення рекомендацій на

різні теми. Для цього засідання члени парламенту тимчасово звільняють свої місця, водночас спікер парламенту залишається на своєму місці. Міністри відповідають на запитання членів Молодіжного парламенту. З деяких питань проводиться голосування.

Кожен клуб Молодіжного парламенту визначає куратора і, як правило, також студента-репортера, який звітує про парламентський день через соціальні мережі або пише статті для місцевих медіа.

Структура та керівні принципи роботи Молодіжного парламенту, як правило, визначаються Парламентом Фінляндії та відповідними урядовими й неурядовими організаціями, що займаються справами молоді.

Оскільки Молодіжний парламент не має юридичного статусу при парламенті, то його рішення не мають жодних правових наслідків. Члени Молодіжного парламенту також не залучені до розробки законопроектів. Засідання Молодіжного парламенту слугує лише освітнім цілям.

Діяльність Молодіжного парламенту фінансується, планується та реалізується парламентом Фінляндії. Планування та реалізація діяльності здійснюються у співпраці з Центром розвитку Опінкірйо.

Швейцарія. У Швейцарії Федеральна молодіжна сесія (Молодіжний парламент) існує з 1991 року. Щороку вона дає можливість понад 200 молодим людям ознайомитися з азами швейцарської політики. Разом вони обговорюють обрані теми, формулюють вимоги та представляють їх на пленарному засіданні Національної ради (Палати депутатів).

На Федеральній молодіжній сесії формулюються чіткі вимоги (петиції), а також проектні ідеї та заяви. Щороку молодіжна сесія приймає близько дванадцяти вимог, які після заключного пленарного засідання передаються голові Національної ради, а потім – Федеральною канцелярією до відповідної комісії.

Рішення, прийняті Молодіжним парламентом, мають певні правові наслідки. Так, у 2007 році пленарне засідання Федеральної молодіжної сесії закликала знизити виборчий вік до 16 років. У 2022 році Національна рада прийняла відповідну парламентську ініціативу й доручила профільному парламентському комітету розробити конкретну пропозицію щодо зниження виборчого віку. Інший приклад стосується петиції Федеральної молодіжної сесії 2017 року «Оцифрування та охорона здоров'я», яка закликала до розширення використання електронних файлів пацієнтів, включно з лікарями та іншими медичними працівниками. У 2019 році Комітет Національної ради з питань соціального забезпечення та охорони здоров'я ухвалив пропозицію про те, щоб підготувати відповідні законодавчі зміни. Отже, петиція Федеральної молодіжної сесії була задоволена. Водночас члени Молодіжного парламенту не залучаються до розробки законопроектів у національному парламенті.

Що стосується джерел фінансування діяльності Молодіжного парламенту, то Федеральна молодіжна сесія отримує фінансову підтримку від федерального уряду в рамках Закону про підтримку дітей та молоді (KJFG). Федеральна молодіжна сесія має й інших партнерів, які підтримують проект.

II. Держави, в яких відсутній молодіжний парламент при національному парламенті, але молодь представлена в парламенті в інших форматах.

В Австрії немає представницького органу молоді (молодіжного парламенту) при національному парламенті, який міг би ухвалювати обов'язкові до виконання рішення, але на запрошення президента Національної ради в австрійському парламенті регулярно збирається Молодіжний парламент. Його результати роботи та рішення можуть бути пропозиціями та ініціювати дискусії в національному парламенті.

У польському парламенті немає молодіжного парламенту. Однак існує Асоціація молоді парламенту **Республіки Польща**, яка є незалежною від парламенту організацією, що об'єднує молодих людей з усієї Польщі. Вона діє на основі Закону про об'єднання. Об'єднання є аполітичною ініціативою представників молодого покоління, які збираються для обговорення проблем сучасного світу. В рамках освітньої діяльності Сенат (у вихідний день) надає (за зверненням Голови Асоціації молоді парламенту) приміщення для проведення зібрання та технічну підтримку. Витрати, пов'язані з організацією таких зустрічей, покриваються з бюджету Сенату.

У Румунії діє проект під назвою «Parlamentul pentru TINERi», започаткований у 2007 році Палатою депутатів за підтримки різних неурядових організацій. Цей проект надає молодим людям можливість взяти участь у парламентських симуляціях і зрозуміти законодавчий процес. Проект дозволяє учасникам: стати депутатом на один – три дні та взяти участь у моделюванні роботи Палати депутатів; дебатовати та голосувати за проекти на пленарному засіданні Палати депутатів; брати участь у роботі парламентських груп, профільних комітетів та пленарних засіданнях; голосувати за законодавчі проекти в рамках симуляції, відчуючи себе в ролі парламентаря; виконувати обов'язки голови або віцеголови Палати депутатів у рамках проекту.

Проект виконує консультативну роль і може вплинути на політичні дискусії та законодавчі міркування у сферах, що стосуються молоді.

Проект «Parlamentul pentru TINERi» фінансується переважно неурядовими організаціями у співпраці з Палатою депутатів. Він також може отримувати державне фінансування. Така змішана модель фінансування дозволяє пропонувати проект безкоштовно для учасників, забезпечуючи широку доступність для молодих людей, зацікавлених в отриманні парламентського досвіду.

У Нідерландах є декілька способів висловити позицію молоді та дітей: 1) участь у «годині запитань», призначеній лише для дітей (Kindervragenuur); 2) подання петиції членам парламенту; 3) співпраця з Національним омбудсменом у справах дітей.

Ірландія, Литва, Словенія, Туреччина, Хорватія зазначили у своїх відповідях, що інтереси молоді представляються через молодіжні ради й інші інституції, утворені при уряді та на місцевому рівні.

III. Держави, в яких до складу Молодіжного парламенту (як об'єднання) входять діючі парламентарі молодого віку.

В парламенті **Албанії** створено міжпартійний клуб депутатів під назвою «Парламентський клуб для молоді» (далі – Клуб), який є добровільним об'єднанням. Членами цього об'єднання є парламентарі молодого віку. Основною місією Клубу є лобіювання й адвокація для просування в парламенті і підтримки дружнього до молоді законодавства та політики. Парламентський клуб молоді пропонує зміни до чинного законодавства.

У **Північній Македонії** є форма міжпартійного депутатського об'єднання «Клуб з питань молодіжної політики» (далі – Клуб). До Клубу входять парламентарі від різних політичних партій віком до 35 років. Метою Клубу є реалізація інтересів молоді, просування ініціатив і підтримка заходів, спрямованих на підвищення ролі молоді в суспільстві та покращення її статусу в кожному сегменті у співпраці з молодіжними організаціями, неформальними молодіжними об'єднаннями тощо. Члени Клубу пропонують зміни до законів або зміни в роботі міністерств і державних установ.

IV. Держави, в яких відсутній молодіжний парламент:

Норвегія (молодіжний парламент існував у 2012–2014 рр.);

Вірменія (Національні збори впроваджують нову пілотну програму Молодіжного парламенту у співпраці з проектом UNDP «Сприяння реагуванню, ефективності, прозорості та інклюзивності парламенту Вірменії»).

Висновки. Із 33-х держав, що були об'єктом дослідження, сім надали ствердні відповіді, що мають молодіжний представницький орган при національному парламенті. До цих держав належать: *Велика Британія, Кіпр, Латвія, Люксембург, Португалія, Фінляндія і Швейцарія* (Додаток 1). Молодіжні парламенти цих держав є незалежними від національних парламентів, не мають юридичного статусу і не беруть участі в розробці законопроектів, що розглядаються національними парламентами, хоча іноді можуть долучатися до громадського обговорення законодавчих ініціатив.

В основному рішення, прийняті молодіжними парламентами цих держав, не мають жодних правових наслідків, однак вони часто беруться до уваги з консультативною або інформаційною метою як головою парламенту, так і його членами, а також іншими державними посадовими особами. Водночас у парламенті Люксембургу висновки та резолюції, ухвалені Молодіжним парламентом, надсилаються відповідним політичним та громадським діячам й офіційно представляються один раз на рік під час публічних слухань у Палаті депутатів. У Португалії текст, підготовлений Молодіжним парламентом за результатами дебатів, після зачитування Бюро, затверджується шляхом акламації і стає Рекомендацією Асамблеї Республіки, що передається голові парламентської комісії, до компетенції якої належить питання освіти, та голові Асамблеї Республіки.

Щодо джерел фінансування діяльності молодіжного парламенту, то в зазначених державах витрати на надання освітньої та політичної підтримки Молодіжному парламенту зазвичай фінансуються державою (відповідними міністерствами/департаментами, відповідальними за роботу з молоддю), а також зовнішніми фондами, зокрема європейськими, що займаються молодіжними та

освітніми програмами, національними громадськими молодіжними організаціями.

Отже, узагальнення відповідей на запит до Європейського центру парламентських досліджень та документації (ЕСPRD) № 5874 підтверджує висновки та рекомендації, а також обґрунтування пропонованих моделей українського молодіжного парламенту, наведені в Аналітичній записці з питань порівняльного законодавства щодо функціонування молодіжних парламентів у державах-членах Європейського Союзу та презентаційному матеріалі до неї, підготовлених Дослідницькою службою.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

* Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.

При написанні матеріалів було використано інформацію із бази ЕСPRD. Відповідні матеріали не призначені для використання у власних наукових дослідженнях.

Молодіжні парламенти (далі –МП) при національному законодавчому органі

Держава, де існує МП	Правовий статус МП	Правові наслідки, ухвалених МП рішень	Залучення МП до розробки законопроектів	Джерела фінансування МП
Великобританія	МП (UKYP) є окремою незалежною інституцією, яка щорічно проводить засідання в Палаті громад. Функціонує на підставі Правил роботи Молодіжного парламенту Великої Британії, розроблених Національною молодіжною агенцією.	Обрані найважливіші для молоді теми обговорюються на засіданні Палати громад парламенту Великобританії. Рішення мають інформативний характер.	Члени МП не беруть участі у розробці законопроектів, хоча можуть долучатися до будь-якої роботи із громадськістю, яку проводить Парламент Великої Британії.	Уряд Великої Британії.
Кіпр	МП, як ініціатива неурядової неприбуткової організації «Молодіжна рада Кіпру» у співпраці з «Surgus Youth Diploma CY», збирається раз на рік, імітуючи засідання комітетів та пленарні засідання Палати представників Республіки Кіпр, у пленарній залі парламенту; підпадає під сферу діяльності Палати за «Участь у демократії».	Звіт МП, за умови отримання більшості голосів членів МП, передається Голові Палати представників, парламентським комітетам, а також відповідному міністерству та/або державним установам, які представляють інтереси кіпрської молоді. Звіти мають консультативний та інформативний характер.	Опосередкований вплив на розробку законопроектів.	Громадські молодіжні організації; Європейська програма ERASMUS.
Латвія	«Молодіжний Сейм» - постійно діюча інституція, що проводить пленарні засідання один раз на рік у Сеймі Латвійської Республіки. Має свою структуру і формується на підставі виборів. Правове регулювання здійснюється регламентом Молодіжного Сейму (Jauniešu Saeimas nolikums).	Ідеї, включені до проектів рішень комісій МП, узагальнюються в єдиному документі, після чого формується Декларація з'їзду Молодіжного Сейму, яка має рекомендаційний характер.	Члени МП не беруть участі у розробці законопроектів.	Сейм Латвійської Республіки.
Люксембург	Національна асамблея молоді (Assemblée nationale des jeunes) –	Рішення та резолюції, прийняті МП, представляються один раз на рік у національному	Члени МП не залучаються до розробки законопроектів.	Міністерство освіти, дітей та молоді; фонди.

	молодіжний парламент – незалежна інституція Правовою основою для його функціонування є Регламент, Кодекс етики та Тристороння угода між Міністерством освіти, дітей та молоді, Національною молодіжною радою та виконавчим комітетом Асамблеї молоді.	парламенті під час публічних слухань. Ці документи є офіційною позицією МП і мають рекомендаційний характер для парламенту і уряду.		
Португалія	Молодіжний парламент (Parlamento dos jovens) є інституційною ініціативою Асамблеї Республіки, затвердженою Постановою Асамблеї Республіки № 42/2006. Робота Молодіжного парламенту регулюється регламентом.	Текст, підготовлений в результаті дебатів стає Рекомендацією для Асамблеї Республіки.	Члени МП не залучаються до розробки законопроектів.	Асамблея Республіки.
Фінляндія	МП (Nuorisoparlamenti) є представницьким органом молоді Фінляндії. Його діяльність підтримується загальним законодавством, пов'язаним з участю молоді та громадянською активністю.	Рішення МП не мають жодних правових наслідків.	Члени МП не залучаються до розробки законопроектів.	Парламент Фінляндії та Центр розвитку «Opinkirjo».
Швейцарія	Федеральна молодіжна сесія функціонує як МП – представляє інтереси молоді на пленарному засіданні Національної ради (Палати депутатів).	Федеральна молодіжна сесія формулює петиції, проектні ідеї та заяви, які мають опосередкований політичний вплив: щороку приймається дванадцять вимог, які передаються голові Національної ради, а потім передаються відповідній парламентській комісії.	Члени молодіжного парламенту не залучаються до розробки законопроектів.	Федеральний уряд в рамках Закону про підтримку дітей та молоді (KJFG).